

Ljubljana, 18. 12. 2017

Izjava za javnost: Ob mednarodnem dnevu migrantov

18. decembra 1990 je skupščina OZN sprejela Konvencijo o zaščiti pravic delovnih migrantov in članov njihovih družin. Konvencija je uradno stopila v veljavo 1. julija 2003 in zagotavlja osnovne človekove pravice delavcem migrantom, zlasti s področja zdravstvene oskrbe, socialne varnost, dovoljenj za bivanje in delo, delovnih pogojev, združevanja z družino ter zaposlovanja.

V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) smo že večkrat opozorili, da so kršitve delovno pravne zakonodaje v Sloveniji pri delavcih migrantih še večje in pogostejše kot pri slovenskih delavcih. Gre predvsem za kršitve pri urejanju delovnega časa, nadurah, plačilih prispevkov za zdravstveno in socialno zavarovanje, izplačilom plač, pogojih, v katerih se delo opravlja, in tudi v zvezi z zagotavljanjem in uporabo zaščitnih sredstev pri delu.

Delavcem migrantom, ki prihajajo na delo v Slovenijo, je zagotovo najpomembnejši element višina plače. Vendar to ne sme pomeniti, da se lahko prezre oziroma pozabi na izpolnjevanje ostalih, z zakonom in kolektivnimi pogodbami določenim, delovnopravnih standardov, ki veljajo v Sloveniji. Zagotavljanje enakih delovnopravnih standardov vsem delavcem, ne glede na to, od kod prihajajo, pomeni tudi preprečevanje socialnega dumpinga.

Eden izmed precej velikih problemov pri delavcih migrantih, ki prihajajo na delo v Slovenijo, je nepoznavanje jezika in osnovnih pravic, ki jim pripadajo na podlagi zakonskih določb in določb kolektivnih pogodb. Zato bi bilo smiselno, da država k reševanju tega problema pristopi tako, da na sedežih upravnih enot omogoči delavcem migrantom, da se v svojem jeziku oziroma v njim razumljivem jeziku, seznanijo z osnovnimi pravicami iz delovnega razmerja in socialne varnosti.

Praksa obveščanja delavcev migrantov v njihovem lastnem oziroma razumljivem jeziku je že prisotna v nekaterih državah. Rezultati na področju izboljšanja njihovega položaja na trgu dela in v delovnem razmerju so vidni, prav tako pa se je zmanjšalo tveganje za socialni dumping in uvedbo sistema "ustvarjanje dobička na račun nižanja pravic delavcev."

V ZSSS smo prepričani, da je stopnja varnosti delavca v Sloveniji (ne glede na to ali je slovenski delavec ali delavec migrant) odvisna od zaščite najšibkejšega člana. To pa je delavec migrant.

Ob tem v ZSSS ugotavljamo, da so osnovne delavske pravice kršene tudi delavcem, ki jih slovenska podjetja napotujejo na delov tujino. Število teh delavcev je namreč izredno poraslo (število A1 obrazcev to jasno potrjuje). Poraslo pa je tudi število kršitev delovnopravne in socialne zakonodaje.

Najpogostejše kršitve so s področja plač in prispevkov za socialno varnost, zavarovanja za primer nesreč pri delu ter zagotavljanja minimalnih standardov, ki veljajo v državi, kjer se delo opravlja. Prav tako opažamo, da napoteni delavci nimajo dostopa do vseh potrebnih informacij, ki zadevajo njihov status v tujini. Zato smo v ZSSS prepričani, da bi država morala oblikovati sistem, po katerem delodajalci, ki dokazljivo kršijo pravice napotениh delavcev, določeno časovno obdobje ne bi smeli imeti pravice napotovati delavce na delo v tujino. Zato tudi upamo, da bo nov Zakon o čezmejnem opravljanju storitev zaživel in dosegel svoj namen. Predvsem pa upamo, da bodo vsi pristojni državni organi imeli pogoje za izpolnjevanje obveznosti, ki jim jih zakon nalaga.

Andrej Zorko, izvršni sekretar ZSSS: *"Ob mednarodnem dnevu migrantov še posebej pozivamo pristojne državne institucije, da sprejmejo aktivnejšo vlogo pri kreiranju evropske zakonodaje na področju migracij, zlasti pričakujoče revizije direktive o napotениh delavcih, s katero se namerava urediti pravičnejše plačilo za opravljeno delo, večjo varnost agencijskih delavcev ter specifičnosti voznikov v mednarodnem cestnem prevozu ter da pri svojem delu v večji meri vključijo socialne partnerje."*